

Prioritný projekt č. 2

Organizácia: Národné osvetové centrum Bratislava

Názov projektu: **Kresťanské tradície**

Doba realizácie projektu: 1. 1. 2006 – 31. 12. 2008

Miesto realizácie projektu: Bratislava, Devín, Nitra, Kúty, Prešov, Trebišov, Námestovo, Vrbové; Zvolen, Levoča, Humenné, Udavské, Krásny Brod, Kováčova a ďalšie

Stručná charakteristika projektu:

Odborná starostlivosť o *kresťanské tradície* v Národnom osvetovom centre sa v súčasnej podobe realizuje od 1. marca 2005, kedy bol v jeho štruktúre konštituovaný odborný úsek pre predmetnú činnosť na základe iniciatív pléna Konferencie biskupov Slovenska a Ekumenickej rady cirkví v SR a v súlade s rozhodnutím ministra kultúry Slovenskej republiky. Vytvorením úseku *kresťanských tradícií* v centre sa položili základy odbornej starostlivosti o danú oblasť nehmotného kultúrneho dedičstva v duchu *Medzinárodného dohovoru na ochranu nehmotného kultúrneho dedičstva* (Generálna konferencia UNESCO, Paríž 17. októbra 2003). Jednou z prvých úloh centra v oblasti ochrany nehmotného kultúrneho dedičstva je odborná starostlivosť o rozvoj historickej všeslovenskej cyrilometodskej tradície a *novodobej tradície Slovákov – svätogorazdovskej*, realizovanej celým radom originálnych projektov i aktivít kresťansko-patriotickej proveniencie, ďalej o rozvoj kresťanskej ekologickej etiky. Hlavným poslaním týchto i ostatných kresťanských tradícií, je v prvom pláne približovať reálie o osobnostiach a jedinečnom inkulturačnom diele nášho prvého po mene známeho vzdelanca - polyhistora a svätca Gorazda, tiež Cyrila, Metoda či panovníckych osobností z úsvitu našich národných a kultúrnych dejín Rastislava, Svätopluka, Kocel'a, Mojmíra, ale aj dielo a jeho myšlienkový presah do našej kultúrnej a kresťanskej súčasnosti osobností z našej histórie, keď sme tvorili organickú súčasť kultúry v Rakúsko-Uhosku, v prvej ČSR až po najnovšie dejiny nášho národa, národností žijúcich v našej republike a tiež Slovákov žijúcich v zahraničí. V druhom, pritom neposlednom rade prispievať k poznávaniu našich národných, kultúrnych a kresťanských prvopočiatkov, ale aj celej histórie, a tým k pestovaniu národného historizmu a povedomia Slovákov, k profilovaniu vyspelej kresťanskej ekologickej etiky atď. Predmetné poslanie sa bude uskutočňovať realizáciou celonárodných podujatí vedeckého, edukačného, odborného-popularizačného, umeleckého a nábožensko-duchovného charakteru.

Činnosť Národného osvetového centra v odbornej starostlivosti o kresťanské tradície v plnej miere si vyžiada v budúcom (2006) i ďalších rokoch rozvinúť analytickú, syntetickú a koncepčnú prácu zameranú na zber a vyhodnocovanie odborných informácií, štatistických a iných údajov dokumentujúcich stav a smerovanie kultúrno-osvetovej činnosti v oblasti sakrálneho nehmotného kultúrneho dedičstva, tvorbu databázy a prípravu prognóz a teoreticko-metodických východísk rozvoja kresťanských tradícií, umenia, osvety a vzdelávania. Okrem uvedeného sa budú v rokoch 2006–2008 realizovať jednotlivé vedecké,

odborné, edukačné a umelecké aktivity v oblasti kresťanských tradícií, najmä v rámci Svätogorazdovských dní na Slovensku (Gorazdovho ekumenického festivalu sakrálnych skladieb Trebišov, Gorazdovho literárneho Prešova, Gorazdovho výtvarného Námestova, Gorazdových organových dní Zvolen, Gorazdovho umeleckého Vrbového, Gorazdových dní chrámovej piesne a sakrálnej výtvarnej tvorby Zvolen, Gorazdovej duchovej piesne Humenné, Udavské, Krásny Brod, Gorazdovho umeleckého slova Kláštor pod Znievom atď.), Cyrilometodských dní slovenského písomníctva a kultúry (Oslavy štátneho sviatku sv. Cyrila a Metoda na Devíne atď.), kresťanskej environmentalistiky a pod.

Cieľ projektu:

Cieľom projektu je rozvíjať aktivity zacielené na národnú obrodu a emancipáciu, formovanie historického vedomia, národného a kresťanského povedomia a posilňovania národnej hrdosti Slovákov – základov ich patriotizmu, národnej identity, uvedomelého vzťahu k štátnosti a európanstvu, ako aj podporovať rozvoj kresťanskej kultúry, literatúry, umenia a vedy. Ďalej rozvíjať aktivity v oblasti vedy, osvety, kultúry, literatúry, umenia, spoločenského a duchovného života, zamerané na výskum a popularizáciu diela osobností a jeho myšlienkového presahu do kultúrnej a kresťanskej súčasnosti slovenskej spoločnosti v duchu Medzinárodného dohovoru na ochranu nehmotného kultúrneho dedičstva ako hnacej sily kultúrnej rozmanitosti a záruky udržateľného rozvoja, ako je to zdôraznené v dokumentoch a odporúčaniach UNESCO, najmä vo Všeobecnej deklarácii UNESCO o kultúrnej rozmanitosti z roku 2001 a v Istambulskej deklarácii z roku 2002, prijatej na zasadnutí Tretieho okrúhleho stola ministrov kultúry.

Merateľné ukazovatele projektu:

Projekt sa bude realizovať každý rok cca 17 celoštátnymi aktivitami za aktívnej účasti vedcov, odborníkov (výskumníkov, historikov, kulturológov, pedagógov, andragógov atď.), cca 350 umelcov (neprofesionálnych tvorcov a interpretov) a 7.500 recipientov zo všetkých vekových a socioprofesionálnych skupín.

Tvorba nových umeleckých diel amatérskej proveniencie v oblastiach literatúry, výtvarného umenia, hudby a spevu so sakrálnym zameraním (ročne cca 450 umeleckých prác).

Vydanie diel s doteraz známymi i novými poznatkami o živote a diele sv. Gorazda a iných osobností našich národných dejín a ich moderná interpretácia, ktorá prispeje k popularizácii a k poznaniu a utvrdeniu hodnôt našej histórie, najmä u mladej generácie (ročne cca 3-5 titulov).

Vypracoval: PaedDr. Miroslav Holečko , kurátor pre kresťanské tradície

Dátum, miesto: 25. 11. 2005, Bratislava

Schválil: PhDr. Ján Tazberík, Csc.

Dátum, miesto: 28. 11. 2005. Bratislava